

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 din, za 1/2 leta
90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
zemstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 115.

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošt. hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak ponedeljek,
sreda in petek

Ljubljana, ponedeljek 11. oktobra 1937

Cena posamezni
številki din 1.50

Načelno vprašanje

Ze večkrat smo opozorili, kako dobiva v naši državi birokracija vedno večji vpliv. Skoraj bomo na tem, da bomo zalezli v čase pred sto in več leti, ko je o vsem odločala le birokracija, vsi drugi pa so se morali sprijazniti z njenimi odredbami. Ta čezmerni vpliv birokracije je sicer pri nas zelo naravna posledica našega notranjega političnega položaja, ko so naše politične stranke deloma zapravile, deloma pa izgubile svoj vpliv in s tem tudi svojo politično moč. Čim bolj je padala politična moč strank, tem bolj je naravno rasla moč birokracije. Čeprav je torej dvig moči birokracije zelo naraven, pa iz tega nikakor ne sledi, da bi to stanje bilo tudi dobro ali da bi se moral tudi danes narod z njim kar sprijazniti. Razmere so pač danes precej drugačne kakor pred sto leti.

Ko pa to ugotovljamo, seveda nikakor ne moremo zmanjševati pomena in važnosti, ki jo ima dobro organizirana uprava v vsaki državi, zlasti v moderni, katere naloge postajajo vedno večje in večje. Toda uprava ne sme segati po funkcijah, do katerih nima nobene pravice, ne sme posegati čez svoj delokrog. Naloga uprave je le ta, da upravlja po normah in zakonih, ki jih postavljajo tisti, ki imajo zakonodajno oblast in njih odredbam se mora uprava brezpogojno pokoriti. Ne pa da sama določa stvari, za katere ni upravičena.

Pri nas pa se to dogaja in majhen takšen primer doživljamo tudi sedaj v Ljubljani glede ljubljanskega kolodvorskega vprašanja. Čeprav je jasno, da je to vprašanje predvsem stvar železnice, vendar pa ni le zadeva železnice, temveč se tiče prav živo tudi mesta Ljubljane in tudi banovine, ker je velik del prebivalstva tudi izven Ljubljane interesiran na tem, da se vprašanje prehoda čez železniško progo pravilno reši. Zato tudi ne gre, da bi železniška uprava kar sama odredila, kako se naj ljubljansko kolodvorsk vprašanje reši, ker ni to le njena zadeva. To priznava železniška uprava tudi sama, ko ljubljanski občini prepušča kritje stroškov za podvoze, ki jih hoče povzročiti železniška uprava. Kakor hitro pa se od kogar koli pričakuje, da nekaj prispeva, potem se mu mora tudi priznati pravica, da soddloča, kako se bo vse vprašanje rešilo. V našem konkretnem primeru je to tem bolj nujno, ker gre na vse zadnje za železnico, ki teče po mestnem svetu. Kolodvorsk vprašanje v Ljubljani se sme zato reševati le s sodelovanjem ljubljanske občine in dokler ni doseženo z njo soglasje, tudi nima železniška uprava nobene pravice, da rešuje to vprašanje po svoje. Železniška uprava si tu lasti pravice, ki jih na noben način nima.

Ljubljanska občina zato z vso pravico poudarja, da ne more dopustiti, da bi se kakor koli vprašanje preureditve ljubljanskega kolodvora z raznimi preuredbami preudiciralo. Vendar tu ne gre za nobeno malenkostno vprašanje, temveč za prometno vprašanje prvovrstne važnosti, od čegar pravilne rešitve je odvisen ves nadaljnji razvoj Ljubljane. Poleg tega gre tu za zadevo, ki bo veljala celo po računih ljubljanske železniške direkcije nad 50 milijonov dinarjev. Preden se v tako

dragem in važnem vprašanju nekaj sklone, je pač treba dobro preudariti, da se dobi rešitev, ki bo za celo vrsto let dobra, ne pa da se dokončna rešitev vsega vprašanja le odloži za nekaj let. Ljubljansko prebivalstvo pač ni voljno prispevati niti pare za rešitev, ki bi čez 10 let zahtevala novo rešitev. Nočemo kolodvorskega vprašanja reševati sedaj na način, da

ga bomo čez 10 let v novi obliki zopet imeli. Ljubljana hoče, da se kolodvorsk vprašanje reši za vedno in zato mora odklanjati vsako rešitev, ki nima pečata definitivnosti.

Prav posebej pa moramo poudarjati tudi načelno stališče, da nima železniška uprava pravice, da reši to vprašanje brez sodelovanja občine. Niso več časi, da bi

se prebivalstvu kar diktiralo, kako se mora katera stvar rešiti, temveč moderna uprava sama gleda na to, da so vsi njeni sklepi v soglasju z željami prebivalstva. Zato tudi upamo, da bo železniška uprava svoje stališče revidirala in ga prilagodila interesom in želji prebivalstva, zlasti še, ko bo s tem tudi železniškemu prometu najboljše ustregla.

tu, ko predložijo pristojni oblasti prijavo za izvrševanje trgovinskega obrta. Vsaki osebi, ki ne dokaže dejanskega izvrševanja obrta v momentu prijave, se mora taka prijava odbiti.

2. Prav tako se ne more v smislu odst. 4. § 19. zakona o obrtih priznati tudi usposobljenost poslovojdje za izvrševanje trgovinskega obrta v primeru, ko se za poslovojdje prijavi oseba, ki je tri leta izvrševala rokodelski obrt, a stvarno rokodelskega obrta ne izvršuje. V kolikor pa tako obrt izvršuje, se mora v vsakem konkretnem primeru ugotoviti, ali ni prijava takega poslovojdje v nasprotju s točko 1. odst. 1. § 399.* zak. o obrtih. V kolikor ugotovi oblast, da je dano kako izigravanje zakona, mora prijavo poslovojdje odbiti.

3. To pojasnilo je dostaviti vsem banskim upravam in zbornicam radi ravnanja.

Minister trgovine in industrije
Vrbanič s. r. c.

* Odst. 1. § 399. obrt. zak. pravi: Kdor dopušča, da se zlorablja njegova pravica izučevati obrt za prikrivanje neupravičenega izvrševanja obrta, kakor tudi oseba, ki tako zlorabo vrši, ali kdor postavi ali sprejme poslovojdje in te dolžnosti dejansko ne vrši, se kaznuje z denarno kaznijo 200—10.000 din.

Velik uspeh ljubljanske Zbornice

Krošnjarijenje z manufakturnim blagom ni več dovoljeno

Poročali smo že, da je Zbornica za TOI že vsa zadnja leta vodila energično akcijo, da se krošnjarijenje zatre, predvsem pa da se onemogoči krošnjarijenje z manufakturnim blagom. V tem boju so dosegle Zbornica, a tudi Zveza trgovskih združenj in tudi naša trgovska združenja marsikateri lokalni uspeh in dosegle tudi več okrožnic banske uprave in drugih oblasti, da morejo državni organi onemogočiti vsako nelegalno krošnjarijenje. Toda pravega uspeha niso

dale niti te okrožnice uradov, ker je manjkal razpis trgovinskega ministrstva, da je krošnjarijenje z manufakturnim blagom sploh prepovedano. Zbornica v Ljubljani je zato znova apelirala na trgovinsko ministrstvo, da izda jasno prepoved krošnjarijenja z manufakturnim blagom. Tudi banska uprava je ta poziv zbornice podprla. In sedaj je bila tudi dosežena zmaga.

O tem jasno govori okrožnica Zbornice za TOI, št. 63., ki se glasi:

Razpis trg. ministra o krošnjarstvu

V zadevi krošnjarijenja z manufakturnim blagom v nedopustnem obsegu in obliki je zbornica v smislu sklepov ponovno poročala ministrstvu s prošnjo, da te nedostatke in samolastnosti odpravi. Na ponovne pismene, pa tudi osebne intervencije Zbornice TOI v Ljubljani pri ministrstvu trgovine in industrije, kakor tudi neposredno pri ministru dr. M. Vrbaniču, je minister pod II. br. 37.132/u z dne 2. oktobra 1937 izdal glede omejitve izdajanja dovolil za krošnjarstvo naslednji razpis:

»Ministrstvo je bilo opozorjeno, da se trgovanje brez stalnega poslovnega lokala, posebno z manufakturnim blagom, vrši na način, ki presega intencije zakona o obrtih, po katerih se mora tako trgovanje smatrati kot socialna prekrbna siromašnih in za druge posledice nesposobnih oseb. Da bi se trgovanje brez stalnega poslovnega lokala spravilo v sklad z intencijami zakona o obrtih in z namenom, da se odpravi vsak povod za pritožbe proti poslovanju ambulantne trgovine, zlasti z manufakturnim blagom, predpisujem na osnovi § 418. (4.) zakona o obrtih radi ravnanja sledeče:

1. Izdajanje dovolil za izvrševa-

nje trgovine brez stalnega poslovnega lokala se mora omejiti samo na ozira vredne primere. Radi tega morajo pristojne oblasti v vsakem konkretnem primeru ugotoviti, ali obstojijo okoliščine, ki bi po intencijah zakona opravičile izdajo dovolila.

2. Nova dovolila za izvrševanje trgovine brez stalnega poslovnega lokala z manufakturnim blagom se ne bodo več izdajala in že izdana dovolila za izvrševanje takega trgovanja smejo pristojne oblasti podaljšati, pri čemer morajo v vsakem posameznem primeru ugotoviti, ali obstoji upravičen razlog za tako podaljšanje.

3. To navodilo je dostaviti vsem banskim upravam radi ravnanja ohraniti radi izdaje potrebnih naredb prvostopnim upravnim oblastvom.

Minister trgovine in industrije
Vrbanič s. r. c.

S tem razpisom trgovinskega ministrstva je krošnjarstvo z manufakturnim blagom v bodoče onemogočeno. Vsa združenja pa pozivamo, da budno pazijo, da se bo razpis trgovinskega ministra tudi povsod natančno izvajal. Vsaka kršitev razpisa se mora takoj prijaviti.

Usposobljenost obrtnikov za trg. stroke

Na vseh shodih in zborovanjih so trgovci tudi dosledno zahtevali, da se odst. 4. § 19. obrtnega zakona izpremeni in da se zahteva tudi za imetnike rokodelskih obratov dokaz o strokovni usposobljenosti za vodstvo trgovin. Jasno je, da se more ustreči tej absolutno upravičeni zahtevi trgovstva le s spremembo obrtnega zakona. Ker pa ta ni trenutno mogoča, čeprav je zelo nujna, je bilo važno za trgovce, da se prepreči vsaj vsako napačno tolmačenje § 19., odst. 4., obrtnega zakona.

Po prizadevanju Zbornice za

TOI. v Ljubljani je bilo sedaj tudi to doseženo, kakor sledi iz njene okrožnice št. 63.

V njej poroča Zbornica naslednje:

»Ministrstvo je bilo opozorjeno, da dopuščajo podrejene oblasti pri uporabi odst. 4. § 19. izvrševanje trgovinskega obrta vsaki osebi, ki je dokazala, da je tri leta izvrševala kako rokodelsko obrt oz. da sprejmejo tako osebo kot poslovojdje za trgovinski obrt ne glede na okolnost, ali taka oseba stvarno izvršuje rokodelski obrt v času, ko se prijavi trgovinski obrt. Tak po-

stopek ni v skladu niti z duhom niti z besedilom zakona, ker priznava zakon usposobljenost obrtnika za izvrševanje trgovinskega obrta samo, kadar sam dejansko izvršuje rokodelski obrt. Radi tega predpisujem na osnovi § 460. zak. o obrtih v svrhu pravilne uporabe zakona naslednje:

1. Usposobljenost za izvrševanje trgovinskega obrta v smislu odst. 4. § 19. zak. o obrtih se sme priznati samo osebam, ki so kako rokodelsko obrt izvrševale tri leta in jo dejansko izvršujejo tudi v momen-

Trgovinska pogodba s Francijo

Zajamčena nam je aktivna trg. bilanca

Trgovinska pogajanja s Francijo so končana in pogodba je tudi že parafirana. Tudi plačilni sporazum je že dosežen. Urediti pa je treba še neka tehnična vprašanja in ko se to zgodi, bo stopila pogodba tudi v veljavo.

Predvsem je treba rešiti vprašanje naših kontingentov za pšenico in koruzo. Francozi žele, da bi tudi letos od nas kupili pšenico in koruzo, in sicer po 5000 vagonov pšenice in koruze.

Drugo važno vprašanje je izvoz našega lesa v Francijo in Alžir. Lansko leto nam je priznala Francija 430.000 t lesa za francoske trge in 45.000 ton za Alžir. Mi pa nismo mogli izkoristiti niti polovice teh kontingentov, ker so previsoke takse, ki jih je naložila na les Francija, onemogočale naš lesni izvoz. Zato zahteva naša delegacija, da se te takse znižajo.

Glede izvoza perutnine in jaje je bil dosežen sporazum. Francozi so nam za te predmete povišali kontingente. Sploh se je pri pogajanjih pokazala tendenca, da se olajša izvoz onih naših predmetov, za katere je stalna potreba na francoskem trgu, da bi se s tem naši trgovinski odnosi stabilizirali.

Francija je prva država, ki je z nami opustila kliring in prešla na bolj elastičen način plačevanja. Znano je, da spada uvoz iz neklinirskih držav pri nas pod kontrolo uvoznega komiteta pri Narodni banki. Ker preneha biti Francija za nas klinirška država, bi moral tudi njen izvoz v Jugoslavijo priti pod kontrolo. Ker pa imamo s Francijo pogodbo, pridejo pod kontrolo samo oni predmeti, ki so posebej naštet v pogodbi. V novi pogodbi bo v tem pogledu določeno, da bo veljala za uvoz iz Francije kontrola samo v primeru, da bi francoski uvoz presegel 80% naše ga izvoza v Francijo. Obračunavalo

se bo po statistiki obeh držav. To pomeni, da se priznava naši državi pravica, da je v trgovinskih odnosih s Francijo aktivna za 20%. Ta aktivnost je potrebna zaradi naših dolgov v Franciji, ker je jasno, da ne moremo v redu zadostiti svojim obveznostim, če smo trgovinsko s Francijo pasivni. Svoje obveznosti moremo plačevati le z izvozom.

Statistika slovenskega zadružništva

»Zadružni zbornik«, ki ga je izdala Zveza slovenskih zadrug za stoletnico Mihaela Vošnjaka, podaja tudi statistiko slovenskega zadružništva. Po tej statistiki je bilo razen v Sloveniji leta 1932., 1128 zadrug, in sicer:

	število zadrug	članov	premoženje v mil. din
kreditne	505	160.300	84,5
nabavljalne	143	60.250	25,5
mlekarske	69	6.670	2,6
vin., sadjarske	14	1.420	0,5
obrnitiške	42	1.450	4,0
živinorejske	85	4.730	0,5
km. strojne	57	2.230	1,1
elektrarne	45	4.070	4,0
stavnene	63	5.330	8,7
tiskovne	11	1.770	2,4
zavarovalne	8	4.260	0,7
razne	86	5.040	2,4

Skupno je bilo 1128 zadrug, ki so imele 257.520 članov ter 136,7 milijona din lastnega premoženja. Kreditne zadruge so imele poleg tega 1482 milijonov din vlog, nabavljalne 0,4, obrtniške pa 0,2 milijona din vlog.

Čitajte »Trgovski list«!

Zelo zaslužen lekcijo

je dobilo »Vreme« od same »Ta-Tec«. V posebnem inseratu v »Vremenu« se namreč »Ta-Tec« zavaruje proti temu, da bi veljala ona kot avtor znamenitega članka »Vremena« (ki smo ga mi že pri-merljivo osvetlili), ker so v zagovoru »Ta-Tec« nekatere trditve, ki jih niti »Ta-Tec« ne more odobravati. Nato odklanja »Ta-Tec« oni fenomenalni argument »Vremena«, da opravljajo veleblagovnice z dajanjem blaga na obroke važno socialno funkcijo. »Ta-Tec« pravi, da je bila ta obročna trgovina eden glavnih razlogov težke gospodarske krize v Ameriki, ker je prodajanje na obroke povzročilo preveliko zadolžitev naroda. V resnici pikantna situacija. »Vreme« brani z vsem elanom mladega učenčka veleblagovnice, veleblagovnica »Ta-Tec« pa njegove argumente odklanja, ker čuti, da jo ti »argumenti« samo smešijo. In takšno blamažo doživlja list, ki ga smatra jugoslovanska javnost za vladni list? Ali bodo vladni listi res še nadalje trpeli, da jih tako kompromitira drago »Vreme«?

Beograjski hišni posestniki se zahvaljujejo vladi za znižanje obresti DHB

Takoj po objavi vesti o znižanju obrestne mere Drž. hip. banke za hipotečna posojila do 1. 1931. so sklicali beograjski hišni posestniki ki sejo svojega društva. Na seji se je ugotovilo, da je zaradi padca najemnin že skoraj 99 odstotkov zadolženih beograjskih hišnih posestnikov neredno plačevali obresti za svoje dolgeve. To da je razumljivo, ker so najemnine padle za 80 odstotkov. Hiša v Beogradu nosi 4 do 6 odstotkov obresti, da dolgove pa je bilo treba plačevati po 7 odstotkov in tudi več. Zahvaljujejo se vladi dr. Stojadinovića, da jim je sedaj olajšala breme obresti.

V Sloveniji znižanje obrestne mere DHB skoraj ne pride v poštev, ker je bilo do 1. 1931. v Sloveniji zelo malo hipotečnih posojil DHB.

Ustanovitev nemško-jugoslovanskega lesnega odbora

Da se zboljša izvoz jugoslovanskega stavbenega lesa v Nemčijo, je bilo v Dubrovniku sklenjeno, da se ustanovi posebni nemško-jugoslovanski lesni odbor, ki bo odločal o vseh vprašanjih, ki se tičejo našega lesnega izvoza v Nemčijo. Člani tega odbora bodo zastopniki našega in nemškega gozdnega ministrstva, a tudi člani naših lesnih trgovin in industrij. Nadalje je bilo sklenjeno, da znaša naš lesni izvozni kontingent 11 odstotkov vseh vplačil v Berlinu. Splošno se pričakuje, da se bo naš lesni izvoz v Nemčijo povečal. Po »Jugoslovanskem Kurirju« smo dobili od Nemčije naslednje letne kontingente:

	ton
okrogel hrastov les	4.000
okrogel trd les	5.000
žagan hrastov les	30.000
mehak žagan les	60.000
trd žagan les	9.000
hrastove doge	2.000
upognjen les	1.500

Posebni preferenciali niso dogovorjeni, ker itak plačujejo Nemci les dobro.

Zaposlitev delavstva v septembru

Pri OUZD je bilo v septembru zavarovanih skupno 102.034, to je za 10.721 zavarovancev več kot pred enim letom. V konjunktornem letu 1929 je bilo zaposlenih 102.000, v letu 1930. pa le še 101.663 zavarovancev. Toliko ko letos torej v septembru še ni bilo mikdar zavarovancev.

Razveseljivo je, da se je število moških zavarovancev bolj pomno-

žilo ko ženskih. Število moških je naraslo za 8101 na 66.598, ženskih pa za 2620 na 35.436 zavarovank. Število bolnikov se je znižalo.

Povprečna zavarovana mezda se je dvignila pri moških za 1'18 na 26'91 din, pri ženskah pa za 1'18 na 19'27 din, skupno za 1'28 na 24'26 din.

Celotna dnevna zavarovana mezda je narasla za 376.384 na 2 milijona 475.012 din.

Za dvig motornega prometa v Jugoslaviji

Zaradi znižanja uvozne carine na avtomobile in njihove rezervne dele od 30 na 15% njih vrednosti (iz pogodbenih držav Avstrije, Italije in Francije od 20 na 15%) ter popolne odprave luksuznega davka na avtomobile se bo avtomobilski promet v Jugoslaviji zelo dvignil. Državni dohodki se bodo sicer zaradi znižanih pristojbin zmanjšali, toda vlada hoče iz obrambnih razlogov na vsak način pospeševati motorizacijo države.

Ker se je istočasno uvedla obvezna dolžnost mešanja bencina s

špiritom, se bo proizvodnja špirta v naši državi dvignila za 500 do 600 vagonov. Vlada bo zahtevala, da tvornice špirta zaradi večje porabe špirta njegovo ceno znižajo. Drž. trošarino na mešanico bencina in alkohola je vlada znižala od 3'50 na 2'50 din za kg. Od trošarine dobi fond za javna dela eno petino. Banovinska trošarina za mešanico pa je znižana od 1 din na 35 par, dočim občinska trošarina ne bo smela znašati več ko 15 par za kg. Skupna trošarina sme torej znašati največ 3 din, dočim je dosedaj znašala samo državna 3'50, skupno s samoupravnimi trošarinami pa ponekod tudi 5 din. Mešanica bencina z alkoholom se bo torej pocenila za 2 din pri kg, po znižanju cene špirta pa celo za 2'15 din.

Sladkorna proizvodnja Evrope

Po prvi cenitvi Lichta bo letos proizvodnja sladkorja v Evropi nekoliko večja ko lani. Letošnja žetev sladkorne repe je večja od lanske, vendar pa ima letošnja repa manj sladkorja. Površina zemlje, ki je posejana z repo se

je v Evropi povečala za 137.000 ha ali za 8'5%. Brez Rusije bodo letos evropske dežele proizvele 7,1 milijona ton sladkorja, za 300 tisoč ton več ko lani. Rusija sama pa bo letos pridelala 2 milijona ton sladkorja.

V tisoč tonah bi znašala po sedanjih cenitvah proizvodnja sladkorja v posameznih državah: v Angliji 450, v Belgiji 245, v Češkoslovaški 750, v Danski 240, v Franciji 940, v Nizozemski 220, v Italiji 350, v Madžarski 120, v Nemčiji 2150, Avstriji 150, Švedski 310 in v vseh drugih državah 636, torej skupno v vseh evropskih državah 7.111.000 ton. Pri tem pa Rusija ni šteta. Ruska proizvodnja pa se ceni na 2,1 milijona ton, da znaša celotna sladkorna proizvodnja Evrope (z Rusijo) 9.211.000 ton.

Žetev repe se je v posameznih evropskih državah že začela. Zaloge sladkorja so bile v evropskih državah koncem avgusta za 300.000 ton manjše ko lani.

Ljudska prehrana kot svetovno gospod. vprašanje

Zanimivi podatki Društva narodov o Jugoslaviji

Nedavno je izšlo poročilo Mešanega odbora pri Društvu narodov v Ženevi, ki je od leta 1935. dalje proučeval pod predsedstvom lorda Astorja vprašanje prehrane — posebno z ekonomskega in zdravstvenega stališča. Po letu 1906., ko je sir F. G. Hopkins odkril vitamine, so spoznali strokovnjaki, da mora biti človekova hrana zadostna ne le po svoji količini, marveč tudi po kakovosti. V zadnjih desetletjih se je prehrana narodov s tega vidika res že precej zboljšala, vendar pa je povprečna ljudska prehrana še zelo slaba in potrebna temeljitega zboljševanja.

Večino objavljenih podatkov so zbrali v Veliki Britaniji, Zedinjenih državah Severne Amerike in v skandinavskih državah. Rezultati so presenetljivi, ker izkazujejo, da je tudi v teh državah ljudstvo slabo prehranjeno ali docela podhranjeno. Če je v teh razmeroma dobro urejenih državah z visokim življenjskim standardom slabo s prehrano, si ni težko predstaviti, kako je drugod, posebno v bolj siromašnih deželah. In zanimivo je, da se tiste države, kjer je prehrana najslabša, tudi najmanj zanimajo za to važno vprašanje. Prav tako je zanimivo, da je v vseh državah najslabše hranjeno baš kmečko prebivalstvo — torej proizvajalec hrane.

V zvezi s temi rezultati si moramo ogledati nekatere ugotovitve navedenega mednarodnega poročila.

Zbrane tabele dokazujejo na prvi pogled, da je prehrana vprašanje cen. To posebno dokazuje poraba mleka v Angliji. Vobče je Anglija dežela z razmeroma dobrimi dohodki in nizkimi cenami, poraba hrane dobre kakovosti je razmeroma visoka. Toda cena mleka v Angliji je najvišja v vsej Evropi in temu primerno je poraba veliko manjša kakor drugod, n. pr. samo ¼ tega, kar se porabi v Finski, ki je dosti bolj revna dežela. Ko preide poročilo na rešitev tega vprašanja, se prav pokažejo vse težkoče. Vendar daje nekaj dolčnih nauk. Prvi je ta, da bi moralo biti sveto načelo vsake vladne politike, da ne naredi ničesar, kar bi poglajalo ceno hraniv višje, kakor bi sicer bila. To se zdi samo po sebi umevno, in vendar se proti temu pogosto greši.

V vsem svetu je odbor zasledil samo eno vladno akcijo, katere izrečni namen je bil poceniti hrano. Mnogo se da narediti že s tem, da se dvigne produkcija in znižajo produkcijski stroški ter poceni distribucija. Drugi način bi bil delitev družinskih podpor, ker

ravno družinam z mnogimi otroki primanjkuje hrane. Mogli pa bi tudi — po priporočilu odbora — oddajati gotova hraniva visoke kakovosti določenim delom prebivalstva za znatno znižane cene. Razliko bi plačala javna oblast. To se n. pr. itak že godi v zdravstvu, v preskrbi z zdravili in po vojni tudi pri stanovanjih. Prav tako in še bolj bi bilo treba priskrbeti ceneno hrano onim delom prebivalstva, ki je sicer sploh ne morejo kupiti, in prav posebno pa otrokom. Vprašanje prehrane se razlikuje od drugih socialnih vprašanj samo po svoji ogromnosti. A to bi moralo biti bolj spodbuda kakor ovira, da se čim prej ukrene vse potrebno za njegovo rešitev.

Priznati je treba, da agrarne države tudi navadno zelo malo skrbje in zato ničesar ne store za redno in pravilno prehrano prebivalstva. Kar se v zadnjem času poskuša storiti za pasivne pokrajine, je bilo že v začetku nezdravo. Škodljivo pa postaja zato, ker se je z demagoškimi nameni zakrenilo vse vprašanje in napačno smer. Neprimerno več pa lahko doseže smiselna gospodarska politika države, če upošteva celotni problem prehrane in si iz njega določi naloge, ki bodo bržkone za vsako deželo drugačne. Ta resnica se očituje tudi v podatkih o višini cen glavnih hraniv in v primerjavi nekaterih držav.

V omenjenem poročilu Društva narodov stoji Jugoslavija glede cene nekaterih važnih hraniv v drobni prodaji izmed 20 držav splošno na 15. mestu. Še 5 je cenejših. To so Argentina, Estonija,

Madžarska, Letonska, Poljska. Glede žita je na predzadnjem — cenejše je žito le v Madžarski. Za govedino druge vrste smo na 17. mestu. Glede svinjine druge vrste na 14. mestu, masti na 16., mleka na 12. Pri nas je torej cena mleka razmeroma visoka, tako visoka kakor na Švedskem. Glede masla smo pa celo že na 11. mestu in glede jajc na 13. Da so cene poljedelskih pridelkov za konsumenta tako visoke, ko vemo, da je v istem času kmet prodajal pod ceno, je pač nepotrebno. Tudi tu bi se dalo s pametno prehranjevalno politiko marsikaj koristiti.

Čeprav so to rezultati zelo splošnih primerjav, je vendar čudovito, da nam ponavljajo resnico, ki jo lahko vsak dan opazimo, in sicer: 1. da so pri nas kmečki pridelki in vse surovine sila poceni, da je pa ključ temu prehrana siromašnih slojev včasih obupna, gotovo pa trajno nezadostna itd., 2. da pri nas porabimo še zelo malo koristne, kvalitetne hrane, zlasti še zelo malo predelane hrane, in 3. da je kljub temu in kljub brezposelnosti pri nas predelana hrana še neprijemno predraga. To dokazuje, da je splošno tudi mestni prebivalec kot konsument prave hrane še na zelo nizki stopnji. Seveda pa se utegne to znatno spremeniti v bližnjem času, posebno v zvezi z naraščanjem nekaterih mest. Tu bi se odprle torej našemu razumejšemu kmetovalcu lahko še velike delovne možnosti, seveda pa se celota prehranjevalnega vprašanja ne da rešiti drugače kot v zvezi s pametno splošno gospodarsko politiko.

Trgovinski register

Vpisali sta se naslednji firmi:

Hacker in drug, družba z o. z., Maribor. Obratni predmet: izdelava, prodaja in nakup galanterijskega blaga vsake vrste. Osnovna glavnica v višini 100.000 din je vplačana v celoti v gotovini. Poslovodja: dr. Krištof Cazafura, industrialec v Mariboru. Tvrdo zastopa poslovodja.

Pajk in Božič, livarna kovin, Št. Vid pri Ljubljani. Obratni predmet: izvrševanje livarskega obrta. Javna trgovska družba. Družbeniki: Nande Pajk, livarski mojster, Ljubljana, in Anton Božič ml., trgovski zastopnik v Novi vasi, obč. Lesce. Družbo zastopa vsak družbenik samostojno.

Vpisale so se naslednje izpremembe in dodatki:

»Jelšingrad« za gradjevinska preduzeća, industrija drva i ruda, Jelšingrad, okraj Šmarje pri Jelšah. Vpiše se kolektivna prokura: Kosu Herbertu, direktorju v Banjaluki, Mladenu Jokiću, inženirju v Trenkovem in Viktorju Caisu ml., zasebniku v Šmarju pri Jelšah. Družbo zastopata po dva prokurista kolektivno.

Donava-Sava-Jadransko morje, železniška družba (preje Južna železnica), reprezentanca za kraljevino Jugoslavijo. Na obnem zboru je bilo sklenjeno, da se dodelanja temeljna glavnica z odplačilom 5000 delnic zniža na 21.600.000 zlatih frankov. Izbriše se član upravnega sveta dr. Alberto Moscheni, vpiše pa član načelstva Caracale Erasmo v Rimu.

Pavel Gürtler, Ljubljana. Vpiše se prokurist Hans Gürtler, Wien I, Stoss in Himmel 1.

Politične vesti

Grof Ciano je izročil angleškemu veleposlaniku in francoskemu odpravniku poslov odgovor italijanske vlade na francosko-angleško noto.

Francoska vlada je objavila vsebino svoje note in odgovor italijanske vlade. V francosko-angleški noti se najprej poudarja zadovoljstvo obeh vlad nad ugodnim potekom zasedanja pomorskih strokovnjakov v Parizu. Nadalje se izreka zadovoljstvo nad govorom grofa Ciana, da ne bo poslala Italija novih pristovalcev v Španijo in da ne misli kršiti nedotakljivosti Španije in njenih otokov. Nota nato poudarja, da hočeta Francija in Anglija doseči konec bojev v Španiji, kar pa je dosegljivo le z odločnim vseh bojevnikov, ki niso Španci. Sporazum pa je v tem vprašanju mogoč le po sporazumu med Francijo, Anglijo in Italijo. Šele po odhodu tujih vojakov je mogoča rešitev španskega vprašanja.

Italijanska nota pa najprej sprejema z zadovoljstvom na znanje, da Francija in Anglija ne bosta kršili španske nedotakljivosti. Nato pravi nota, da je italijanska vlada pripravljena proučiti vse vprašanje. Nota nato obširno navaja historiat italijanskih izjav ter seveda dokazuje, kako da so druge vlade postopale nelskreno. Italijanska vlada dvomi v uspešnost razgovora v troje in nazadnje podčrtuje, da odklanja vsaka pogajanja, če pri njih ne sodeluje tudi Nemčija.

Zaradi negativnega odgovora Italije je zunanje-politična situacija nevarno poostrena. Rusija grozi, da bo nastopila na lastno pest, če Anglija odneha. Posebne skrbi povzroča vest vlade v Valenciji, da pripravlja neka tuja sila novo ofenzivo proti Madridu. Iz Rima groze, da bo Italija takoj poslala nove čete v Španijo, če bi Francija odprla mejo proti Španiji.

Potrujejo se vesti, da se je v Cadixu izkrcalo zopet 15.000 italijanskih vojakov. Širijo se dalje vesti, da je Mussolini na novo vpo-kladal 125.000 mož letnikov 1909 in 1910. Italija je nadalje poslala nove čete v Libijo in na egiptovski meji. Tudi v Etiopijo je morala poslati Italija nove čete zaradi nemirov, ki so izbruhnili. Vse kaže, da hoče Italija pogajanja s Francijo in Anglijo tako dolgo zavleči, dokler ne doseže gen. Franco odločilnega uspeha. Zato nove pošiljke italijanskih čet in italijanskih letal v Španijo.

Ministrski predsednik Chamberlain je na javnem shodu izjavil, da ne bo Anglija priznala ne gen. Franca in ne aneksije Etiopije, dokler vsi italijanski vojaki ne odidejo iz Španije.

V Rimu so zlasti razočarani nad govorom ministrskega predsednika Chamberlaina, ker se je z vso odločnostjo izjavil za politiko ministra Edena.

V Parizu in v Londonu označujejo listi italijanski odgovor kot poskus, da se zavleče rešitev, dokler ne začne Franco nove ofenzive.

Ameriško drž. tajništvo za zunanje zadeve izjavlja, da se stališče Združenih držav Sev. Amerike glede konflikta na Daljnem vzhodu popolnoma krije s stališčem Zvezd narodov.

Italijanski veleposlanik v Tokiu je obiskal japonskega pomočnika zun. ministra in mu sporočil, da je italijanski narod popolnoma na strani japonskega v boju proti Kitajski, ker ve, da japonski narod samo brani svoje legitimne interese.

Angleška delavska stranka (laburistična) je z 2.167.000 proti 228.000 glasovom zavrgla resolucijo, ki je zahtevala, da poslanci laburistične stranke glasujejo proti oborožitvenemu programu vlade. Tudi uvedbi redne vojaške službe se stranka ne bo upirala.

Konferenca angleške konservativne stranke je z vso odločnostjo odbila nemško zahtevo po vrnitvi kolonij.

Zastopnik vatikanskega drž. tajništva v Burgosu je izročil vladni generala Franca nobo, s katero Vatikani priznava vladno gen. Franca.

Radikalni socialisti v Franciji bodo baže zapustili ljudsko fronto. Tako so se v Lilleu priključili skupinam centroma in se ločili od zveze s socialisti in komunisti.

Kot odgovor na Rooseveltov govor so Japonci bombardirali Šangaj. Okoli sto letal je metalo bombe v najbolj obljubene kraje, da je bilo na tisoče človeških žrtev. Svet z gnusom obsoja ta barbarizem Japoncev.

Marsal Čangkašek je izjavil, da je napravil Rooseveltov govor na vse Kitajce velikanski vtis. Roosevelt se je s tem govorom postavil na čelo borcev za človeške pravice vseh malih in velikih narodov.

Denarstvo

Vrnite pupilni denar našim hranilnicam!

Na seji upravnega odbora Zveze hranilnic kraljevine Jugoslavije v Beogradu dne 6. in 7. oktobra 1937 se je ugotovilo po proučitvi stanja in potreb naših samoupravnih hranilnic v zvezi s pričakovano in obljubljenom sklenitvijo uredbe o hranilnicah soglasno naslednje:

Pupilarna varnost in pravica na pupilni denar sta bistvena karakteristika hranilnic v svetu in jim omogočata izvrševanje pravih hranilniških poslov in nalog. Obžalujemo, da našim samoupravnim hranilnicam še ni vrnjena odvzeta pravica za sprejemanje pupilnega denarja, ki so jo uživale dolgo vrsto let in ki jo stalno uživajo vse hranilnice v drugih državah, smatra upravni odbor Zveze hranilnic kraljevine Jugoslavije, da jim mora biti vrnjena ta pravica najprej v uredbi o hranilnicah s takojšnjo sklenitvijo te uredbe. Konferenca nadalje izjavlja, da se naše samoupravne hranilnice nikoli ne morejo odreči tej svoji osnovni pravici. Ko bodo imele pravico sprejemati ta denar, bodo mogle tudi naše hranilnice izdatneje zadovoljevati kreditne potrebe države, kakor je to tudi v drugih državah, kjer uživajo hranilnice poleg te svoje pravice tudi druge privilegije in so mogle tako s pomočjo zbranih kapitalov zadovoljevati kreditne potrebe države v največjem obsegu in jih še zadovoljujejo. Isto službo bi mogle vršiti uspešno tudi naše samoupravne (mestne, banovinske in občinske) hranilnice, če bi se jim nudile pri nas iste pravice.

K temu je treba pripomniti še, da so zastopniki slovenskih hranilnic, včlanjenih direktno v Zvezi jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani, na isti seji natančno razložili, zakaj je nova uredba za slovenske hranilnice v najvažnejši točki (razen v oni o pupilnem denarju) o nalaganju denarja nesprejemljiva, zaradi česar so zahtevali, da se sprejme uredba samo tedaj, če bodo zaščiteni interesi slovenskih hranilnic in slovenskega gospodarstva. Zato se bodo še pred izdajo nove uredbe poiskale možnosti, kako ugoditi zahtevam slovenskih hranilnic.

Stanje Narodne banke pred enim letom in danes

Če primerjamo stanje Narodne banke dne 30. septembra 1936 in 30. septembra 1937, potem vidimo, da so nastale v stanju Narodne banke naslednje izpremembe (vse številke v milijonih din):

Zlata podloga se je povečala za 151'3 od 1552 na 1704.

Devize izven podloge so se povečale za 138'8 od 573'5 na 712'3.

Razna aktiva so se znatno povečala, in sicer za 671, t. j. od 1113 na 1784. Kaj vse tvori to postavko, je zavito v temo. Nekateri menijo, da se tu navaja tudi zlato, dalje posojila na klirinške terjatve ter odkupljeni klirinški čeki. Vsekakor bi bilo želeli, da bi Narodna banka razjasnila, kaj vse tvori to postavko.

Ohtok bankovcev se je povečal za 592'3 na 5.842'5.

Veliko povečanje izkazujejo tudi žiro- in razni računi, za katere ne plačuje Narodna banka nobenih obresti. Ta mrtvi kapital je narastel od 1499'7 na 2.356'6, torej za 856'9 milijona din, od česar znaša samo dvig pri tekočih računih 738'8. V tem pač ni znak, da bi se pri nas vodila premišljena in dobra finančna politika.

V državne papirje je naložila Narodna banka 123 milijonov.

Posojila so v stalnem padcu ter so se skupno zmanjšala od 1670'8 na 1589'4. Vidi se, da so pogoji NB za posojila tako neugodni, da se jih naše gospodarstvo ne more posluževati.

Skupno kritje se je znižalo od 29'56 na 26'70 odstotka, samo zlato pa od 28'11 na 26'22 odstotka.

Obrestna mera je ostala neizpremenjena, čeprav se je dostikrat naglasila želja, da bi se znižala.

Slabo zanimanje na beograjski borzi

Tendenco je bila sicer pretekli teden na beograjski borzi ves čas stabilna in so nekateri papirji tudi zrasli, toda zanimanje za kupčije ni bilo. Neki prodajalec je celo dejal, da je to prava sabotaža. Kupcem tečaji ne konvenirajo. Pričakovali so, da bodo tečaji nazadovolji, čeprav ni bilo to pričakovanje podprto z nobenimi resni mi razlogi.

7odstotno investicijsko posojilo (manjši kosi) sploh ni notiralo, večji pa so se prodajali le 4. in 7. t. m.

Tečaji so se gibali tako-le:

	1. X.	8. X.
vojna škoda	410'75	411'75
7% investicijsko	91'50	93'50
4% agrari	52'75	53'—
6% dalmatinci	76	75'75
7% Blair	85'50	85'25
7% Seligman	99'—	100'50
8% Blair	94'50	94'25

Skupno je bilo prometa za 3'7, prejšnji teden za 4'1 milijona din.

Klirinška marka je imela še nadalje čvrsto tendenco. Skupni promet v devizah je dosegel 30, prejšnji teden le 25'6 milijona din.

Odlog plačil

je dovolilo kmetijsko ministrstvo Hranilnici in posojilnici pri D. M. na Jezeru v Prevaljah za dobo 6 let za dolgove, ki so nastali pred 1. avgustom 1934. Obrestna mera za stare vloge se določa na 2%.

Glavni zadružni savez je že začel s pripravljalnimi deli za ustanovitev centralne zadružne banke, kakor jo določa novi zadružni zakon. Centralna zadružna banka pomeni novo centralizacijo denarništva in bojimo se, da bodo morali tudi še slovenski zagovorniki zadružnega zakona nekoč obžalovati, ker so glasovali za ta zakon.

Pred kratkim razpisano kitajsko notranje posojilo v višini pol milijarde dolarjev je bilo že podpisano za več kot polovico. Nobenega dvoma ni, da bo posojilo v kratkem v celoti podpisano.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

POSEBNO POROČILO TRGOVSKEGA LISTA

Devizno tržišče

Tendenco mlačna; promet din 7.381.439'38.

V primeri s predzadnjim tednom je nazadoval devizni promet minulega borznega tedna za daljnjih 1.17 milij. dinarjev, kar je pripisati predvsem zmanjšanju zaključkov v angleških funtih za nad polovico, t. j. za 1,62 milij. dinarjev. Poleg Londona izkazuje padec prometa tudi deviza Berlin in Curih. Nasprotno pa se je povečal devizni promet v avstrijskem privatnem kliringu za skoro 0,7 milij. dinarjev. Poleg tega pa je bil perfektuiran po daljšem presledku tudi večji zaključek v grških bonih. Promet v poedinah devizah tekom zadnjih dveh tednov pa je bil ta-le:

Devize:	predzadnji teden	minuli teden
(vse v tisočih dinarjev)		
Amsterdam	320	13
Berlin	1952	1752 priv. klir.
Bruselj	—	178
Curih	460	180
Din. deviza	969	1225 avstr. pr. kl.
Dunaj	953	1394 avstr. pr. kl.
London	3219	1600 priv. klir.
Montreal	1	—
New York	565	593
Pariz	12	1
Praga	4	4
Solun	—	381 boni
Stockholm	—	60

Narodna banka je še nadalje posredovala v Curihu in Londonu ter dala skupno za din 160.000'— deviz na razpolago. Prav tako je na torkovem in sredinem borznem sestanku prejšnjega tedna intervenirala pri nakupih nemške marke, katere je obračunavala po tečaju din 13,70 dne 5. t. m., a po din 13,75 v dneh 6. in 7. t. m.

V privatnem kliringu so bili v prejšnjem tednu doseženi tile tečaji:

angleški funt	avstrijski šiling	nemška marka
4. oktobra din 238'—	4. oktobra din 8'61—8'71	4. oktobra din 13'60—13'80
5. oktobra din 238'—	5. oktobra din 8'57—8'67	5. oktobra din 13'60—13'80
6. oktobra din 237'20—238'80	6. oktobra din 8'48—8'58	6. oktobra din 13'65—13'85
7. oktobra din 238'—	7. oktobra din 8'50—8'60	7. oktobra din 13'65—13'85
8. oktobra din 238'—	8. oktobra din 8'52—8'62	8. oktobra din 13'71—13'91

Devizni tečaji so zadnji teden znatno popustili, in sicer pri Amsterdamu za — 3,50 poena, Berlinu za — 1,51 poena, Bruslju za — 0,25 poena, pri Londonu za — 0,19 poena, New Yorku za — 5,01 poena in Pragi za 0'05 poena. Edini Pariz se je okrepil za + 0,35 točke, med tem ko je Trst beležil 8. t. m. na bazi notic od 4. oktobra 1937. Curih je ostal dosledno nespremenjen.

Devize	Povpr. din	Pon. din
1937		
Amsterdam	4. X. 2399'66	2414'25
	8. X. 2396'16	2410'76
Berlin	4. X. 1740'53	1754'41
	8. X. 1739'02	1752'90
Bruselj	4. X. 730'70	735'76
	8. X. 730'45	735'52
Curih	4. X. 996'45	1003'52
	8. X. 996'45	1003'52
London	4. X. 214'55	216'61
	8. X. 214'36	216'41
New York	4. X. 4306'—	4342'32
	8. X. 4301'01	4337'32
Pariz	4. X. 142'27	143'71
	8. X. 142'62	144'06
Praga	4. X. 151'78	152'88
	8. X. 151'73	152'83
Trst	4. X. 227'75	230'83
	8. X. 227'75	230'83

Efektno tržišče

Tendenco za državne papirje nespremenjeno stalna.

Situacija na našem efektivnem trgu je ostala povsem nespremenjena, tržišče samo pa brez vsakega zanimanja.

Notice državnih efektov so bile sledeče:

	1937	din	din
7% inv. pos.	4. X.	92'—	93'—
	8. X.	93'—	94'50
8% Blair	4. X.	94'—	95'—
	8. X.	92'—	94'—
7% Blair	4. X.	85'—	86'—
	8. X.	84'—	86'—
7% Seligman	4. X.	99'—	101'—
	8. X.	100'—	101'—
4% agr. obv.	4. X.	53'50	54'50
	8. X.	53'25	55'—
4% drž. gar. agr. obv.	4. X.	51'—	53'—
	8. X.	51'50	53'—
6% Begl. obv.	4. X.	77'—	78'—
	8. X.	77'—	78'—
2'5% vojna škoda	4. X.	411'—	413'—
	8. X.	412'—	414'—

Nalik prejšnjim tednom so tudi tokrat beležile od privatnih vrednot edinele delnice Trboveljske premogokopne družbe, in sicer 4. t. m. din 250'— za blago, 5. in 6. t. m. din 240'— v ponudbi brez povpraševanja, dočim od 7. t. m. dalje ta efekt sploh ni več notiral.

Žitno tržišče

Tendenco še vedno trdna.

Promet je bil — kot doslej — malenkosten. Cene so po večini ostale nespremenjene, razen pri slavonskem ovsu, ki se je podražil za din 5'— pri 100 kg.

Na zadnjem borznem sestanku so bile dosežene te cene:

Žito:	din	din
Korusa:		
suha, s kvaliteto garancijo, franko nakladalna postaja . . .	107'—	109'—
Pšenica:		
nova, gor. ban., 78 kg		
2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja . . .	182'50	185'—
nova, gor. bačka, 78 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu, franko nakl. postaja . . .	182'50	185'—
Ječmen:		
63 kg, 2%, suh, zdrav rešetan, plačljivo proti duplikatu, franko nakladalna postaja . . .	130'—	135'—

Mlevski izdelki:

Moka:	din	din
pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . .	285'—	295'—
pšenična Og, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . .	285'—	295'—
pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . .	265'—	275'—
pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . .	245'—	255'—
Otrobi:		
pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja . . .	110'—	115'—
50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja . . .	100'—	105'—

Nova pšenica

(cene po pogojih Privilegirane a. d. za izvoz deželnih pridelkov) fko ladja: Tisa I (od sev. meje do vključno Čuruga) kval. 79/2% din 168'— Tisa II (od Zablja do ustja Tise) kval. 79/2% din 169'— Begej kval. 79/2% din 169'— Tisa Kanal (od Kule do B. Gradišta) kval. 79/2% din 168'— Donava Kanal (od Crvenke do Bezdana) kval. 78/79/2% din 166'— Kanal kralja Aleksandra kvaliteta 78/79/2% din 166'— Bačka (Donava-Banat, Donava-Baranja) kval. 78/79/2% din 168'— Donava, Srem in Drava, Slavonija kval. 77/78/2% din 166'— Donava, Srbija kval. 77/78/2%—3% din 165'— Sava (Srbija, Srem, Bosna) kvaliteta 77/78/2%—3% din 164'— Od določene cene za blago fko. vlačilec se za kritje pretovornih stroškov zmanjša cena za vagonsko blago 2 dinarja od 100 kg. Par. Pančevo, Novi Sad in Apatin kval. 79/2% din 166'— Par. Petrovgrad kvaliteta 79/2% din 167'— Par. Osijek, Zemun in Smederevo kval. 77/78/2%—3% din 164'— Senta kval. 79/2% din 168'—

Lesno tržišče

Tendenco še vedno nestalna.

Pričetek jesenske izvozne sezone našega lesa kaže še precej ugodne perspektive. Kupčije z italijansko sosedo so se začele lepo razvijati, saj potrebuje Italija velike količine zlasti tesanega in rezanega lesa slabše vrste, t. j. predvsem III. in IV. kakovosti. Cene so povoljne, le klirinška plačila se zopet čim dalje bolj zavlačujejo. Tudi Nemčija, ki je šele preteklo leto pričela kriti svoje velike potrebe v lesu na naših tržiščih, potrebuje precejšnje količine izdelanega blaga. Nedavno v Dubrovni-

ku sklenjeni dopolnilni trgovinski sporazum z Nemčijo pa omogoča, da se naš izvoz lesa v to državo odslej lahko razvija pod ugodnejšimi pogoji kakor do zdaj in bo predvidoma znašal 10% celokupnega našega blagovnega izvoza v Nemčijo.

Prav tako se močno zanima za naš les Anglija, ki pridno pošilja svoje kupce na naša tržišča. Le žal, da se angleški odjemalci popolnoma upravičeno pritožujejo ter graja našo nesolidnost. V tem oziru bi bilo vsekakor želeli, da se takšni očitki če že ne povsem odpravijo, vsaj spravijo na minimum.

Les:

Smreka, jelka:	din	din
Hlodi I., II., monte . . .	130'—	160'—
Brzovjani drogovi . . .	155'—	165'—
Bordonali merkantilni . . .	150'—	170'—
Filerji do 5'/6' . . .	150'—	170'—
Trami ostalih dimenzij . . .	140'—	170'—
Škorete, konične, od 16 cm naprej . . .	345'—	365'—
Škorete, paralelne, od 16 cm naprej . . .	365'—	395'—
Škorete, podmerne, do 15 cm . . .	270'—	310'—
Deske-plohi, kon., od 16 cm naprej . . .	270'—	290'—
Deske-plohi, par., od 16 cm naprej . . .	300'—	330'—
Kratice, za 100 kg . . .	40'—	60'—
Brunsi les za celulozo . . .	120'—	130'—
Bukev:		
Deske-plohi, naravni, neobrobjeni, monte . . .	245'—	255'—
Deske-plohi, naravni, ostrorobi, I. in II. . .	350'—	380'—
Deske-plohi, parjeni, neobrobjeni, monte . . .	265'—	295'—
Deske-plohi, parjeni, ostrorobi, I. in II. . .	520'—	570'—
Hrast:		
Hlodi I., II., premera od 35 cm naprej . . .	220'—	300'—
Bordonali . . .	825'—	925'—
Deske-plohi, boules . . .	900'—	970'—
Deske-plohi, neobrobjeni, I. in II. . .	745'—	845'—
Deske-plohi, ostrorobi (podnice) . . .	825'—	935'—
Frizi I., širine 5, 6 in 7 cm . . .	750'—	800'—
Frizi I., širine od 8 cm naprej . . .	835'—	985'—
Oreh:		
Plohi, neparjeni, I., II. . .	800'—	890'—
Plohi, parjeni, I., II. . .	850'—	940'—
Parketi:		
hrastovi, za m² . . .	52'—	59'—
bukovi, za m² . . .	39'—	44'—
Železn. pragi 2'60 m 14x24 . . .		
hrastovi, za 1 komad . . .	35'—	39'—
bukovi, za 1 komad . . .	22'—	25'—
Drva:		
bukova, za 100 kg . . .	13'—	14'—
hrastova, za 100 kg . . .	12'—	13'—
Oglje:		
bukovo, za 100 kg . . .	38'—	45'—
canella, za 100 kg . . .	42'—	48'—

Povpraševanja:

Več tisoč m³ brusnega lesa za celulozo. Iše se večja količina desk tombante, prizmirano blago, v dimenzijah: 5/8" in 7/8" debeline, 9' z medijo, 13' dolžine, od 4" naprej medija, 6" šir. Večje količine madrijev v predpisanih dimenzijah. I/II hrastovi frizi, v debelini 25 milimetrov, v širinah 5, 6, 7, 8, 9 in 10 cm, v dolžinah od 25 do 95 cm in od 1 m dalje. Parjena, ostrorobo paralelno rezana bukovina I. in II. kvalitete. Javorjeve neobrobjene deske I. in II. kakovosti, 18 mm debeline. Neobrobjeni lipovi plohi I. in II. Hrastovi boulesi. Brestovi boulesi in neobrobjeni plohi. Deske smreka-jelka v III. in IV. kvaliteti 18/24 mm debeline, dolžina 4 m, širina od 16 cm naprej; dobava sukcesivna.

Deloma boljše razpoloženje na svetovnih borzih

Po daljšem času so se v preteklem tednu pojavili na svetovnih borzih znaki ugodnejšega razpoloženja. Ni pa še na vseh borzih nastopilo zboljšanje, kakor se vidi iz naslednjih števil:

Koncem 1927	4. 9.	25. 9.	2. 10.
= 100%	1937		
London	72.7	71.9	71.6
Pariz	52.2	51.4	53.8
Berlin	48.0	47.5	48.0
Praga	100.5	94.9	95.0
Dunaj	66.7	62.6	63.9
Milan	131.3	126.1	124.7
Curih	68.5	65.6	65.9
Bruselj	58.6	55.4	55.0
Amsterdam	69.3	63.9	66.3
Stockholm	29.8	28.3	28.6
New York	108.5	91.5	96.1

Zboljšanje v Parizu je seveda le posledica nazadovanja franka. V celoti pa se je mednarodni borzni indeks vendarle zboljšal od 69'0 na 69'92. Pred enim mesecem pa je znašal še 73'3%.

Besedilo zagrebškega sporazuma

je objavil »Hrvatski dnevnik« v soboto popoldne s posebno izdajo. Besedilo so sklenile HSS in SDS, združeni v KDK ter radikali (glavni odbor), demokrati in zemljoradniki. Besedilo ima 6 točk. Navajamo glavna določila sporazuma:

1. Stojčec na načelu demokracije smatramo narodno suverenost za jedro vsake drž. organizacije in narod za izvor vsake javne oblasti.

2. Dosedanji ustavi nimata moralne obveznosti, ker sta bili sprejeti brez Hrvatov in proti Hrvatim, a tudi brez Srbov in proti Srbom. Vlada, ki temelji na taki ustavi in navideznom parlamentu, nima nobene avtoritete med Srbi in Hrvatimi.

3. Uvesti se mora nov ustavni red, ki bo skupno delo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

4. Zadnji čas je, da se pretrga z vsemi nedemokratskimi sistemi in režimi ter omogoči Srbom, Hrvatim in Slovincem sporazumna organizacija drž. zajednice.

5. Zato naj pride na čelo državne uprave narodna vlada, ki bo sestavljena iz vseh strank, ki imajo oporo v narodu. Ta vlada bi morala skupno s krono izvesti naslednje:

izdati začasni osnovni zakon, s katerim se odpravi ustava. V osnovni zakon se vnesejo določbe: Jugoslavija je nasledstvena ustavna in parlamentarna monarhija. V Jugoslaviji vlada kralj Peter II. iz dinastije Karadjordjevičev. Do njegove polnoletnosti izvršuje kraljevsko oblast kraljevo namestništvo. Državlanske in politične svobode so zajamčene in prav tako parlamentarni sistem. Novo ustavo izglasuje ustavotvorna skupščina z večino, v kateri mora biti večina Srbov, večina Hrvatov in večina Slovencev.

Istega dne se proglasi pravičen in demokratičen volilni red in razpiše volitve v ustavotvorno skupščino. Vlada mora dati jamstva za svobodne volitve.

6. Uvodoma navedene stranke ustvarjajo za doseg navedenega programa blok. Podpisani so: dr. Maček, Adam Pribičević, Aca Stanojević, Ljuba Davidović in Jovan Jovanović.

Krogi izven združene opozicije

pa na ta sporazum odgovarjajo z naslednjimi pomisleki:

Ker se je na sporazumu delalo toliko časa, se je pričakovalo, da se bo dosegel glavni cilj: rešitev hrvatskega vprašanja. Iz besedila se vidi, da to ni bilo doseženo.

Sporazum obsega le »proceduro«, ki predvideva: 1. novo koalicijsko vlado, 2. odpravo ustave, 3. oktroiranje nove začasne ustave, 4. oktroiranje novega volilnega zakona, 5. volitve v konstituantno, 6. delo v konstituantni brez majorizacije.

Začetek procedure pomeni državni udar. Oni, ki obsojajo državni udar iz l. 1929., ga zahtevajo sedaj sami. To je ona stara reakcijska teorija o »dobrih« in »slabih« državnih udarih. Dobri so oni,

ki privedejo na oblast, slabi, kadar se izgubi oblast.

In kaj bi dal državni udar? Predvsem novo začasno ustavo. Pade v oči, da se tu med nedvomnimi načeli ne navaja niti nedotakljivost državnih mej, ne edinstvo vojske, ne edinstvo naroda in države.

Po začasni ustavi bi se delalo za sprejem definitivne ustave. Odpravlja se torej ustava, ki obstoji, da bi se oktroirala druga in potem izglasovala tretja.

Za novo ustavo je proklamirano zopet novo načelo, da je nedopustno preglasovanje med Srbi, Hrvatimi in Slovinci. Če je n. p. od 20 slo-

venskih poslancev 11 proti, je nova ustava nemogoča. Sporazum ne predvideva, kaj bi bilo, če se ne doseže soglasnost.

Edinstvo naroda smo zagovarjali, pravi nadalje ugovor, ker ima po nacionalitetni teoriji en narod pravico do svoje države. Če sprejmemo teorijo treh narodov, potem nas to privede v konfederacijo ali v tri države.

Pozablja pa se končno glavna činjenica, da imamo danes v državi kralj. namestništvo, ker je kralj mladoleten. Ali se v takšnih okoliščinah sploh sme menjati ustava? Ali ni nasprotno dolžnost vsakogar, da čuva ustavo, ki nam jo je dal pokojni kralj? Ustava se mora ohraniti, v mejah ustave pa se vendar more najti rešitev, ki bi zadovoljila vse dele našega naroda in vse kraje naše države.

Izvoz jabolk v Nemčijo

Od skupnega kontingenta 1700 vagonov svežih jabolk, ki smo ga dobili od Nemčije za leto 1937/38., je bilo do 8. oktobra izkoriščenih le 350 vagonov, in sicer smo izvozili jabolka v razsutem stanju. Do 25. septembra je znašala nemška uvozna carina za ta jabolka 450 marke, po 25. septembru do 31. decembra pa znaša le 2 marki. Zato je Prizad premijo za izvoz jabolk odpravil. Če je to dobro, dvomimo, ker se tudi takrat, ko je Prizad premijo plačeval, ni mogel razviti izvoz jabolk.

Nemčija nam je dovolila sedaj še izredni kontingent za industrijska jabolka, za katere se plača do dne 31. dec. 2 marki carine. Prizad je mnenja, da nam že ostanek rednega kontingenta zadostuje za izvoz naših industrijskih in namiznih jabolk.

V Dubrovniku pa nam je bil priznan od rednega kontingenta izvoz 200 jabolk v zabojih brez

pokrova z najmanj 40 kg bruto teže za čas do 31. decembra. Za ta jabolka znaša carina 7 mark za 100 kilogramov neto. Za izvoz teh jabolk priznava Prizad premijo 650 din za vsakih 100 kg. Izvažati pa se morajo ta jabolka po njegovih predpisih.

Premije pa bo Prizad izplačeval na podlagi potrjenih carinskih potrdil, ki se morajo Prizadu poslati najkasneje v 5 mesecih po uvoznem carinjenju. Neizkoriščene tiskovine se morajo vrniti Prizadu najkasneje v 8 dneh, da jih more Prizad odstopiti drugim.

Za jabolka so dobile uvozna dovoljenja v Nemčiji naslednje firme: Karl Bawiedemann, M. Conti-frucht, Hans Tremml, vsi v München, Oltf, Köpcke Co. Hamburg, Gustav Quart & Co, Hermann Schnabel, oba v Berlinu, Gebr. Bockisch, Halle a. S., in Heinrich Engels, Köln.

Kako realizirati naše terjatve v Italiji

Do konca leta bi moral biti drugi sestanek stalnega italijansko-jugoslovanskega gospodarskega odbora, ki bi se predvsem bavil z ureditvijo klirinškega problema. Poleg tega pa bi se morala tudi Nar. banka in Zavod za mednarodna plačila v Rimu baviti s tem vprašanjem, ker so naše nove terjatve proti Italiji že prekoračile 20 milijonov lir.

Vprašanje, kako realizirati naše terjatve v Italiji, je sedaj eno najvažnejših. Zanimiv je predlog, ki ga predlaga Češkoslovaška. Ker ima Italija znatne terjatve proti Češkoslovaški, Češkoslovaška pa proti nam, naj bi se sklenila trostranska pogodba, da bi se nekatere naše terjatve proti Italiji plačale s češkoslovaškimi terjatvami proti nam. Vse je odvisno od tega, če Italija na takšne transakcije pristane.

Drugi predlog za realizacijo naših terjatev je v tem, da se zniža tečaj klirinške lire. Ker Italija ne bi pristala na znižanje tečaja lire, je ta predlog brezpredmeten.

Seveda pa se znova ponavlja tudi predlog, da bi naša država naročila v Italiji znatne dobave in da bi se s tem plačali naši izvozniki. Po vestih časopisov se v tem oziru vodijo neka pogajanja.

Končno pa se predlaga, da bi se naše stare terjatve likvidirale z oprostitvijo italijanskih terjatev

pri nas, ki so bile vezane po proglasitvi sankcij. Gre v glavnem za finančne terjatve Italije proti neki banki v Zagrebu. Te terjatve so precej velike in bi se z njimi mogel kriti znaten del našega aktivnega salda proti Italiji. Težava pa je v tem, ker bi se moralo istočasno rešiti vprašanje tečaja lire. Narodna banka je namreč plačala lire po 345 din, tečaj klirinške lire pa je danes okoli 230 din.

Pri bližnjih pogajanjih z Italijo se bo govorilo o vseh teh predlogih.

Zunanja trgovina

Madžarska je baje na silno močan pritisk iz Rima in Berlina odložila za nedoločen čas ustanovitev skupnih prodajnih uradov za živino in živilske proizvode skupno z Jugoslavijo in Romunijo.

Nemčija nam je pri pogajanjih v Dubrovniku priznala dodatni uvozni kontingent 20.000 prešičev poleg rednega kontingenta 80.000 prešičev. Ker smo od rednega kontingenta izkoristili samo 20.000 prešičev, bi mogli izvoziti še 80.000 prešičev.

Doma in po svetu

Spominsko ploščo kralju Aleksandru so odkrili dobrovoljci v Domžalah. Slavnosti se je udeležilo nad 3000 ljudi. Tudi v vseh drugih krajih Slovenije so bile številne spominske svečanosti na kralja Aleksandra-Zedinitelja.

Predsednik vlade dr. Stojadinović je odpotoval v Pariz.

Konkordat ne bo predložen senatu, je izjavil predsednik vlade dr. Stojadinović, ker je treba, da se izglasuje v bolj pomirljivem položaju, kakor pa je danes.

Tomas Watson, predsednik Mednarodne trgovinske zbornice v Parizu je prišel v Beograd. G. Watson velja kot sodelavec in osebni prijatelj predsednika Roosevelta.

Prometni minister dr. Spaho je sprejel deputatko združenja jugoslovanskih železničarjev in brodarjev ter jim obljubil, da bo vedno s

polnim razumevanjem sprejemal njih želje.

Velika carinarnica se bo začela spomladi graditi v Mariboru. Skupno bodo znašali stroški za zgraditev nove carinarnice in uradniških hiš okoli 16 milijonov din. Vse to se bo izvršilo v treh etapah.

Število natovornjenih vagonov se je v letošnjem avgustu v primeri z lanskim dvignilo za 18.000 na 163 tisoč.

Dne 6. novembra bosta slavnostno kršeni dve potniški ladji Jadranske plovidbe, ki sta bili izdelani v splitski ladjedelnici. Ladji se bosta imenovali »Sarajevo« in »Šumadija«.

Ponarejeni 50 dinarski kovanci so se pojavili v okolici Karlovca.

Tvornica suhomesnatih blaga Predović v Zagrebu bo povečala proizvodnjo seruma za 100%. S to kapaciteto bo mogla kriti potrebo vseh balkanskih držav.

Skoraj brez cene je paprika v Gornjem Milanovcu. Paprike je letos zelo veliko in je zelo dobre kakovosti. Kljub temu pa je skoraj brez cene. Velike vreče paprike, ki tehtajo po 10 do 15 kg, se prodajajo po 5 do 6 din. V Gornjem Milanovcu ljudje ne pomnijo, da bi bila paprika že kdaj tako poceni.

Na seji odbora Zveze narodov za promet in tranzit je bilo predloženo poročilo o veliki avtomobilski cesti, ki naj gre iz Londona v Carigrad. Na seji je bilo ugotovljeno, da so že veliki deli te ceste gotovi, tako v Franciji, Švici, Avstriji in da se sedaj dela nadaljujejo v Jugoslaviji in Bolgarski.

Švedski prestolonaslednik Gustav Adolf je imel pred visokošolci govor, v katerem jih je pozival, da se vedno bore za svobodo mišljenja, ki je za napredek vsakega naroda osnovna važnost. Dijaki so priredili prestolonasledniku za njegove svobodoljubne besede viharne ovacije.

Novo, do skrajnosti cinično izjavo je podal japonski zun. minister Hirota kot odgovor na Rooseveltov govor. Dejal je, da bi Japonska zelo rada pristala na konferenco devetih sil, če bi se pravilno sklicala. Toda Japonska je bila proglašena za napadalca, še preden se je konferenca sestala. Japonska pa se v resnici samo brani. Japonska ne išče nobenih teritorialnih pridobitev, temveč se je omejila samo na samoobrambo pred Kitajci, ki dosledno širijo protijaponsko stališče. Posebna krivica pa se godi Japoncem zaradi bojkota japonskega blaga, ki ga širijo Kitajci. Torej vzgled nedolžnosti je japonska vlada, ker vodo kale le Kitajci, ki nočejo priznati japonske ljubezni do Kitajcev. Papir je res potrpežljiv!

Italijanska vojna mornarica ima danes 6 oklopnih (dve veliki se gradita), 19 križark, 15 izvidniških ladij, 44 rušilcev, 6 torpedovk in 98 podmornic. Tako navaja število vojnihi ladij revija »Gerarchia«.

Angleška vojna mornarica v Sredozemskem morju pa bo imela 9 oklopnih, 2 bojni križarki, 4 križarke I. in 8 križark II. razreda. 3 matične ladje za letala ter več podmornic in lahkih ladij. Skupno 80 edinic proti 218 italijanskim. Glede velikih vojnihi ladij je Anglija močnejša, malih pa ima Italija več in to je v Sredozemskem morju posebno važno, ker je tu Italija tudi v letalih nadmočna.

Francoski poslanik pri valencijski vladi Herbert je moral odstopiti, ker je simpatiziral z vlado gen. Franca.

Strupene pline so uporabljali Japonci na fronti Lotjen-Ljuhang. Skoraj vsi italijanski listi odločno zagovarjajo nemško zahtevo po kolonijah.

Delojemalska skupina v upravi Mednarodnega urada za delo, ki ravnokar zaseda v Pragi, je objavila izjavo, v kateri obsoja napad na kitajski narod ter pozdravlja uvedbo sankcij proti Japonski.

Sovjetska Rusija je nakupila v Ameriki vojnega materiala za 10 milijonov dolarjev.

Tržna poročila

TRŽNE CENE V CELJU

dne 1. oktobra 1937.

Govedina: 1 kg volovskega mesa od 10—13 din, kravlega 8—10, vampov 5, pljuč 6, jeter 10, ledvic 12, loja 6.

Teletina: 1 kg telečjega mesa od 10—12 din, jeter 14, pljuč 10.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa od 14—16 din, pljuč 8, jeter 12, glave 9, parkeljcev 8, slanina 15 do 16, slanina soljena 16, slanina na debelo 15, sala 18, suhe slanina 18 do 20, masti 16—18, šunka 18, prekajenega mesa 14—18, prekajenih parkljev 9, prekajene glave 10—12, jezika 18.

Drobnica: 1 kg kostrunovine 8 do 10 din.

Klobase: 1 kg krakovskih 20 din, debrecinskih 18, hrenovk 20, safalad 18, posebnih 20, tlačenk 16, polsuhih kranjskih 24, suhih kranjskih 26, kranjska klobasa 4—5, 1 kg braunšviških 10, salame 45—50.

Perutnina: 1 piščanec od 10 do 16 din, raca 16, gos 30, puran 50, domači zajec 5—15.

Ribe: 1 kg krapa 14 din, postrvi 50 din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 175—2 din, kisle smetane 12, 1 kg surovega masla 22, čajnega 26—28, masla 20—22, bohinskega sira 24—28, trapistovskega 16—20, polementalkega 25, sirčka 6, eno jajce 1—125.

Kruh: 1 kg belega kruha 450 din, polbelega 4, črnega 350, žemlja mala 050, štruca bela v teži 44 dkg 2 din, v teži 88 dkg 4, polbela v teži 50 dkg 2, v teži 100 dkg 4, črna v teži 57 dkg 2, v teži 114 dkg 4.

Sadje: 1 kg luksuznih jabolk 350 din, jabolk 150—3, luksuznih hrušk 6 din, hrušk 3—6, grozdja 4—5, navadnega kostanja 250, 1 liter pečene kostanja 4, 1 kg orehov 8, luščenih orehov 20, češpelj 6, suhih češpelj 6—8, suhih hrušk 7, 1 limona 1 din.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 84 din, Santos 56, Rio 52, pražene kave 62—98, čaja 90—130, kristal belega sladkorja 14, sladkorja v kockah 1550, v prahu 16, medu 20, kavne primesi 17, riža 550—12, 1 liter namiznega olja 14, olivnega 16—30, bučnega 15, vinskega kisa 4, navadnega 3, petroleja 7, špirita denat. 11, 1 kg soli morske 275, soli kroka 250, popra 40—44, paprike 18, sladke paprike 28, testenin 7—11.

Mleški izdelki: 1 kg moke št. 00 350—375, št. 0 350—375, št. 2 330 do 350, št. 4 310—330, št. 5 3—325, št. 6 290—3, ržene enotne moke 310—325, pšeničnega zdroba 4, koruznega zdroba 225—3, pšeničnih otrobov 175, koruzne moke 2, ajdove moke 4—450, kaše 325, ješpenja 350, ovsenega riža 7.

Zito: 1 q pšenice 215 din, rži 195, ječmena 160, ovsu 165, prosu 195, koruze 135, ajde 170, fižola 200 do 350, graha 1000, leče 800—1200.

Kurivo: 1 m³ trdih drv 80 din, 100 kg trdih drv 22, 1 m³ mehkih drv 60, 100 kg mehkih drv 20.

Krma: 1 q sladkega sena 45 din, polsladkega 40, kislega 35, slame 25—30, prešana stane 5 din več.

Zelenjava in gobe: 1 glava solate 1 din, 1 kg endivije 5, 1 kos endivije 050—1, 1 kg pozne zelja 250, kislga zelja 6, ohrovtu 4, karfižole 2, kolerabe 4, 1 kos kolerabe 025 do 050, 1 krožnik špinace 125, paradiznikov 2—3, kumar 1, buč 050, zelene paprike 3, 1 kg kumarja za vkisovanje 6, čebule 250, česna 7, krompirja poznega 1, repe 025, kisle repe 4, 1 krožnik jurčkov 3—4.

barva, plestra in kemično snazi

obleke, klobuke

Že v 24 urah

td. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8

Telefon št. 22-72.

Radio Ljubljana

Torek, dne 12. okt. 11.00: Šolska ura. Kakšno hrano naj uživam in kako naj jem, da bom zdrav in krepak (g. dr. Franta Mis) — 12.00: Virtuoz (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Koncert radijskega orkestra — 14.00: Vreme, borza — 18.00: V modernem ritmu (plošče) — 18.40: Krščanstvo in nacionalna misel (dr. Fr. Weber) — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nac. ura: Od plemena do naroda in države — 19.50: Zabavni zvočni tednik — 20.00: Plošče — 20.20: J. Jurčič: Tugomir, žalostna (izvajajo člani rad. igr. družine) — 21.30: Orgelski koncert (plošče) — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.15: Koncert radijskega orkestra.

Sreda, 13. okt. 12.00: Koncertni plesi (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Plošče — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Mladinska ura: O glasbenem oblikoslovju I. (dr. Anton Dolinar) — 18.40: Zgodovina slovenskih mest: Radovljica (prof. Zonter) — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nac. ura: Hrvatska v začetku XVI. stoletja — 19.50: Uvod v prenos — 20.00: Prenos opere iz Nar. gled. v Ljubljani; v I. odmoru: Glasbeno predavanje (V. Ukmari); v II. odmoru: Čas, vreme, poročila, spored.

A. Šarabon LJUBLJANA

Uvoz kolonijalne robe

Veletrgovina s specerijo

Velepražarna za kavo

Mlini za dišave

Glavna zaloga rudniških vod

Brzojavni naslov:

ŠARABON LJUBLJANA

Telefon št. 26-66

Ustanovljeno leta 1886

POTNIK

Za razpeševanje prvovrstnih parketnih plošč v vseh delih Jugoslavije se iščejo potniki, ki redno obiskujejo arhitekta. Upoštevajo se le oni, ki razpeševajo kake prvovrstne predmete, ki spadajo v gradbeno stroko in oni, ki nudijo s svojo preteklostjo popolno garancijo. Navesti je reference. Ponudbe na upravo lista pod št. 10.778.